

Latweeschu Awises.

52. gaddagahjums.

No. 20.

Trefschdeenâ, 16. (28.) Mai.

1873.

Redakteera adreffe: Pastor Safranowicz Luttringen, pr. Frauenburg, Kurland.
Ekspedizija Besthorn L. (Kehber) grammatu bodde Jelgawâ.

Rabbitajâ: Wisjaunafahs sinas. Daschadas sinas. Is dabbas gudribahm. Sakks par nelaimes praweeti. Behrni, nekaltneet lohpimus. Saimneetu flobla. Naudas tirgus. Labbibas un pretschu tirgus. Sindinafchanas.

Wisjaunafahs sinas.

Rohma. Pahwests parastidams irraid apstiprinajis jaunus pahwesta zelschanas likkumus. Kardinali sagattawo wissu laj ta ka schis pahwests mirris, tuliht warr zittu eezelt. Pahwests bischi labbojahs un sweschus irr peenehmis.

Berline. Wahzijas walsis awises issluddina likkumu zaur kuru wissi tee muhku ordeni, kas Jesuiteem lihdsigi no Wahzijas rohbeschahm tohp israiditi. Walstarahta fehdeschanas us kahdahm deenahm tohp slehtas.

Bersalka. Franzijas tautas weetneeku un ruunas wihru sapulzes atkal fahkuschahs. Thiers k. nu waldibai tuliht ka pat eefahkuma leela partija rumnastungu ta prettojahs, ka Thiers k. gribboht pawissam no republikas presidenta amata atkahptees, ja sapulze fawu nodobimu newarrehis zauri west.

Jelgawâ 10. Mai 9. no rihta Annas basnijstohlai jauna ftohlasweetina, ka 11. Mai 12. pufschdeenâ Karolinenmischelê ta no Sallaspils pahzelta latw. kurtmehmu flobla tappa eefwehtita. Par abbahm schahm jautahm deenahm nehsis us preeschu plaschatas sinas muhsu aw. peelit.

R. S.—z.

Pehterburga. Par to karra spehku, kas eet pret Kihwu, sinas, ka ta Turkestanas nodalla arri jau buhs pee Kihwas rohbeschahm. Sneegs, kas tur schogadd lohti dilsch bijis un ilgi stahwejis, padarrijis zellus par lohti smaggeem. Prowjanti schi nodalla irr nehmuft lihdsi preesch 2½ mehnescheem, jo ilgakam laitam gan newaijadschis. Irr gahdahts par tehju un zukuru, arri par fiteem woilota dekteem, fur naktis usgult. Uhdena tohp dauds wahtes lihdsi westas, jo tuknesi irr uhdens truhkums. Preefch prowjantes un bagaschas us preeschu dabuschanas irr kahdi 8 tuhst. kamehku palibga nenti; kamehliis gan warr nest 1½—2 birfawi, bet scho pawassar zaur barribas truhkumu iswahjejuschi dauds ja 12 pudu panesf.

— Par Persijas kehniina zellu raksta, ka Australanâ, fur no fugga iskahpis, bijusi isslahtha pa wissu to zella gabbalu no juhrmallas lihdsi gubernatora pillei farfana wadmalla, lai kehniina kahjas nepeestarrabs pee semmes. Kur ween zella wiari peeturrejuschu, tur wissadas gohda parahdischanas jau bijuschas fataistitas un sagaidijuschas. Un beidsiht nu ta wissulepnaka ussemichana Pehterburgâ.

— Pehterburgâ 6. Mai bij wehl stipra leddus eefchana; leddus plohtes nahza no Ladogas esera. Nettos gaddos leddus til wehlu wehl mehdsi pee Pehterburgas aisdambetees ka schogadd. Schahde nau nekahda leela notikust. Us weenas plohtes atpeldejis fums un til til dabujis mallâ ispeldeht.

— Scho wassar isbraukt us ahrsemehm tee ministeri: Gottschalows, Walujews, Mikutins (kara ministeris), finansministeris Reutern, ftohlu minist. grafis Tolstoi braukt us fawu muischu Kasanas gub. un justizministeris grafis Pahlen us fawu Kurfemmes muischu Seel-Auzi.

Tee z. mescha lungi: no Dignajas von Voigt, no Ruzjawas Gottschalk, un no Sezzes Neppert irr no muhsu kunga un Keisara ar Stanislawa gohda simehm apdahwinati.

Schweizê. To srihdi, to lihdsi schim waldischana wedd pret kattolu basnijstungeem, nu usnem kattolu draudses paschas un pa faweem basnijstungeem eedamas darra waldischana dauds galwas grohsichanas. S.

Daschadas sinas.

No eefschsemehm.

No Dinaburgas pufses, 29. April. Lehna, plikka seema irr pagahjusi un jautka pawassara irr klahht, kas — lai gan ar fawu atnahschanu drusku aiskawejusees — zaur filtu gaisu un augligu pehrfona leetu atkal dabbu pasfubbina, laika sohleem lihdsi steigtees. Metti gan tahds gads muhsu apgabbala buhs pahrsihwohts, ka tas 1872trais: lohti agra pawassara, wissas dabbas darboschanas wassarâ gandrihs par mehnesi agrakt, ne ka preeschgaddos, wehls un ihfs ruddenis, seema gluschi mas sneega (tiklai no eefahkuma dabujahm kahdas diwi nedelas ar taggahm pabraukt), knappa falla — ta stipraka bij Dezembera eefahkuma: 17 grahdu. Ar mallas un buhmaterijala peeweschanu un zittahm braufschanahm schoseem gabja gauscham gruhti; jo dublainais rattu zelsch mohzija sirgus un lausa leetas. Muhfu seemas fehja, paldeews Deewam, ittin sweika pawassar fagaidija un taggad kupli salko, lai gan bihdamees, ka nepastahwiga seema wiinu stipri buhs nihzinajusi. Waffareja fehichana irr drusku aiskaweta, jo tikko nu ausas un sinus fehjam. Daugawâ schopawassar lohti mas uhdens bija: leddus isgahja, Gribwas meesta eefsihnotajeem u. z. nekahdu fshadi nedaridams. Ka jau ikkatru gaddu, ta arri schogadd, leddus preesch sawas aiseefchanas pagehreja zilweku dschwibas uppuri: deenu preesch leddus kufschanahs nogrinma Daugawâ weens wihrs, kas — negribbedams ar ohtru darba beedri 4 werstes apfahrt us dselzella leelo tili eet — teescham pa isfchauhstefuschu leddu pahri gahjis. Winsch strahdaja kalleja darbu Dinaburgâ, Witebskas dselzella fabriki, un gahjis to waffaru apmekht ohtrpus Daugawas dschwodamus sawejus, kas nu

tif wiina lihki trefchajä deenä dabuja redseht; aismiggu-
fcho apraud atraitne ar peezeem nepee-augufcheem behre-
neem. Ar ihpafchigu preeku warru laffitajeem pafianocht,
fa fchejeenes polizejai irr ifdeweës no tabs negantigahs
faglu bandas, kas tanni nakti no 8. uf 9. Februar Lauzes
basnizu un mahzitaja muifchu aplaupija (flatt. Latw. aw.
Nr. 10), 6 tehwinus rohka dabuht; tee nebehdneeki (wiffi
no Dinaburgas) taggad fehsh Illufthes zeetumä un da-
buhß pelnitu algu. Pee tabs rasbajibas effoht dallibu
nehmuifchi pawiffam 10; arri tee 4 effoht polizejai fin-
nami, tif wehl nau laimejees wiinaus notwehrt. 27. April
pulksten $\frac{3}{4}$ uf 9 no rihta ftrehja lepna keifarißka eifen-
bahna rattu rinda, kas Wahzijas keifaru Wilhelm I. lihdi
ar dauds pawaddoneem no Pehterburgas atpakkal uf
Prufcheem wedda. — gar Dinaburgu, apftahjabs pee
Kalkuhnes ftanzijas, lokomotiwes pahrmaint, un pehz
kafdas feerendel ftundas ufkwefchanahs dewahs atfal
tahlahf. Augftohs reisneekus redseht un apfweizinaht
bija uf Kalkuhnes ftanziju ihpafchi abraufufchi: Nihgas
general-gubernatera un Wilnas gubernatera kungi, weens
generalis no Dinaburgas zeetokfna, bef tam wehl dauds
offizeeru un zittu kungu ka arri prafu laufchu. No zee-
tokfna arri bija faldatu gohdawakts un muifkis, kas kei-
faru ar wiina gohdibas dfeefmas flannahm „Heil Dir
im Siegerkranz“ apfweizinjaja. Kad rattu rinda zeetokf-
nim garram ftrehja, norihbeja kahdu 20 leelgabbalu
fchahweenu, kas lohiti jauki ifklaufijahs. Sirmgalwis
keifars no ifflattas irr ftalts wihrs un preekfch fawa wez-
zuma (76 gaddem) wehl deefgan fpehzihgß, täpat arri
firts Bismarcks un grafs Moltke, kas wiffi fanahlfcheem
parahdijahs un laipnigi fweizinjaja. Lai Deems dohd,
fa arri ta fchireifiga waldineeku fanahlfchana Pehterburga
pafauler buhtu par fwehtibu un nihlo meeru uf ilgu laifu
palihdsetu ufurreht!

T.

No **Leepajas** puffes 5. Mai. — Lehni, filti un
fakki feemas fwehtki, aukfti un balti leeldee-
nas fwehtki! Tä mehds wezzi laudis teift un tä bija
arri fchogadd! No Marijas pafl. deenas (25 Merz) lihds
Zurjeem puhä feemeta wehffch, bija falla, fneega
laifs, bef leetus un lohiti aukftas deenas. Zurjis
atneffa filtu leetu, kas zaur zaurim, wiffu deenu
lihdamß, femmi famehrzeja fa ta pehz garroht garroja.
Diwi deenas wehlahf (tai 25. Aprili) dñrdejahm fcho
pawaffari pirmo pehrtonu un fittums fneedsa pee 30
grahdeem. Nu tif wiffas mallas ahra fahf felt un at-
fpirgt, fa pahri deenas wiffas mallas fakka fahle bija
redsama un rudsi labbi garru pafteepufchees augdami.
Pehz tam gan atmettahs drufzin aukftahß laifs; bet tif
jau gaidam driß pafthawigu fittumu! Pawaffara feh-
jumi wiffi jau padarriti: Sirni, lehtfchi un aufas
jau fakko un kartufeki arri jau femmë falikti. Koh-
fchais Mai mehneßis fagaidihtß! Gohds Deewam dohtß!
„Sakki lauki — pulkes plawä, lagdigalla pohga grawä.
Wiffur preeki tewi fweiz, tadehl Madditaju
teiz!! —“

No **Kurfemmes**. Diwi muifchas ihpafchneeki,
Gramsdas draudß, irr no pagafä laudihm par pagafä

wezzakeem zelti, apftiprinati un basnizä fwehrinati.
Difch-Gramsdas dñmftkungs un Alfwißku majoratskungs,
barons Arthur v. Korff, par Alfwißku pagafä
wezzakaju un Difch-Dahmas dñmftkungs Alekfan-
dars v. Stuart par Difch-Dahmas pagafä
wezzakaju. — Gudri un labbi ween laudis darra fa-
wus muifchas waldneekus, kad tee uf to derr, arri par
pagafä wezzakeem zeldami! —

Leepajas Wahzu awifes finno no Merz mehnefcha,
fa tur polizeja apftrahpejufi 15 zilwekus, kas lohpi-
nus tihfchi mohziju fchi. Schee apftrahpeti effoht
bijufchi fchee: 1) Ordangas femneeks P. B. ar 3 rubl.
apftrahpehtß deht gohwes mohzifchanas weddoht. 2) Kal-
wenes faimneeka dehlß M. U. ar 3 rubl. ftrahpes naudas
deht zuhlas mohzifchanas. 3) Brinku (Leel-Altorfes)
faimneeku R. V. ar 20 kap. deht fohfes mohz. 4) No
Wentßpils pilfhta M. S. ar 50 kap. deht funna mohz.
5) Kalps U. D. ar 50 kap. deht teßta mohz. 6) Put-
fchi J. W. un U. R., no Leepajas, uf diwi deeni zeetumä
litti deht fakkes mohz. 7) Diwi femneeki deht fohfes
mohz. ar 1 rubl 50 kap. 8) B. mohderneeks Herz Nu-
benfohn deht teßta mohz. ar 25 kap. 9) Leitiß Moz-
kins ar 30 kap. deht fakka mohz. 10) Echids Valle
Leibis no Seddas pilf. ar 90 kap. 11) Semneeks C. R.
no Aprilku pag. ar 3 rubl. 12) Kuldigas fuhrmannis
deht flimma firga braufchanaß ar 1 rubl. apftrahpehtß.
13) Kufcheris W. W. deht firga nefcheligas pehrfcha-
nas ar 1 rubl. 14) Semneekam J. R. flims un wai-
nihgs firgs, fo tas pee darba lizzis, atnemts. 15)
Nihzes pag. meita J. R. ar 50 kap. ftrahpetä deht kahda
firga fifchanaß. —

Tanni 2. Merzi nakti irr Nihzes faimneekam Peh-
terim Muhrenam labs 4 gaddus wezß fchimmelis, 70 rubl.
wehrtß, no fehtas Leepajä iffagts.

Leepajas ohftä irr lihds 27. April eenahlfufchi ar
prezzehm 120 fuggi un ifbraufufchi 127 fuggi. —

No **Leepajas**. Wahzu awifes iflailfch fcho finnu, fa
fcho pawaffari no Leepajas juhßas brauzeju
fkohlas (Navigations-Klasse) irr atlaifti 8 mahzefki,
kas riktigi fawu ekfameni noliffufchi un nu warrehs
amatä ftahtees. Septini irr atlaifti ka fuhrmanni no
I. fchkirras, kas pee wahdeem minnami: Andrejs
Blumberg no Leepajas, Ulriks G. Bolter no
Pohpes, Gottlihß D. Groth no Leepajas, Joh.
Hein. Grundmann no Leepajas, Joh. Fridr.
Harmfen no Leepajas, Joh. Straufs no Kuldigas
un Joh. Jak. Thomif no Leepajas. Uns Guhn
no Leepajas, irr atlaifti no juhßas fkohlas ar to finnu,
fa winfeh fuhrmans no II. fchkirras. —

No **Pehterburgas** finno, fa pehrn 1872. gaddä ef-
foht juhßä apftahdeti un pohftä gahju fchi 42 Kreewijas
fehgeka fuggi un 2 damffuggi. E. F. S.

No **Pehterburgas** finno 4. Mai, fa tur bijis tif
ftipßs fals, fa Newas uppe atfal aiffallufi; finnamß led-
dum buhs gan knafchi ween atfal zekä jadohdahß.

— Pee domehnu waldibahm grißß daschas pahrgroh-
fifchanaß zelt un dohmas par to walftörahtei jau irr

preekschâ liktas, bet ta apspreechana irr atlikta us to laiku, fur domehnu ministeris Walujew's, kas wesselibas pehz us ahrsammehm isbrauzis, buhs atpakkal nahzis.

Pee **Donas** appes cetekkas Asowas juhrâ scho pawassar pehz leddus iseechanas sweijneekem neganti laimejees ar sweiju. Effoht daschi sweijneeki bijuschî, kas 24 stundu laikâ kehruſchi lihds 800 tuhft. balto ſiwju, tuhftotâ tappis aismakſahs ar 15—30 rubl. Bet ſchahdi lohmi bijuschî tik tais pirmâs 5 deenâs.

No ahrsammehm.

Wihnes pilſehtâ, fur patlabban ta leela iſtahde, irr ſawada kaite parahdijuees, kas dauds tuhftoſchus pa mallu mallahm dſikli iſbeedejuſi. Reels pulks bankeeru irr bankrottê krittufchi un zitti bankeeri, kas ar teem darrifchanâs ſahwejuſchi, un laudis, kas naudas dewuſchi, kriht lihdsi ſahde. Lihds ſchim jau tohp kahdas 300 bankrottês ſinnotâs. Waldiſchana irr leetu rohka nehmuſi, ka waretu wiſſu to ſturmi dauds maſ apwaldiht.

— Bruhſchu krohna prinzim us Wihnes iſtahdi brauziht irr ſawadi gahjis; kambarsullainis, kam jaſinn par krohna printscha zigarreem, brauzis papreekſchu un aſmirſis par zigarreem aismakſahb tullu pee Auſtrijas rohbeſcheem. Tulles kungi tohs atradduſchi un ſinnams atnehmuſchi. Kad krohna prinzis to dabujis ſinnaht, tad winnam gan ſchehl bijis labbo zigarru, jo Auſtrijâ gruhti dabuht labbus zigarrus, bet tomehr paſemmojees appakſch likkuma, jo tas patâs likkums irr preekſch ſemma kâ augſta.

Ar **pahweſta** weſſelibu eet arween us leiju; weenu deenu jau ſinna iſgahja, ka effoht mirris, bet nebij wiſſ taiſniba. Pahweſts gan jau nogurris buhdams bij tomehr ar wiſſu gultu liſzees eenetees kahdâ ſahlê, fur kahds pulzinfch gribbeja wirnu apſweizinaht. Tur nu atbildoht pahweſts bij ſipri aiſkuffis, gan iſneſſa tuhdaſ ahra, bet unahza gihbeens un pahweſts ilgu laiku bij nogihbis un dohmaja, ka wairs ne-ufmohdiſees. Bet pehz brihſcha atmohdahs, tomehr kahjas jau effoht tik lohiti uſpampuſchas un aukſtas un wahjiba eet ar ween tahtlahf, tâ ka katra nahloſcha lappa warr neſt nahwes ſinnu. S.

If dabbas gudribahm.

V.

Kapehz gais pe mums tik grohſihgâ?

Pirms to atbildu dohdam, luhdsam laſſitajus brihtinu nentees un dohmâs padarbotees wehl druſzimu tahlafi par ſiſtikas gudribas leetahm.

Kad gribbam iſtahdiht, ka uhdens pahwehrtiſchanaſ garrainôs un garrainu atkal lectu radda aukſtumu un ſiltumu, tad mums jaſalka, ka ta leeta irr patti gan gudram gaiſcha, bet nau tik weegli gaiſcha iſteizama. Kemſim tapehz atkal daschas preekſchſihmes palihgâ un luhgſim dohmâs muhs lihds pawaddiht. Kats ſinn, kâ uhdeni wahra; tur tas ugguns karſtums pee-eet

pee ta uhdens, tâ ka arri ſchis paleek ſiltahks un ſiltahks. Kur nu paleek tas ugguns karſtums? Winſch tohp no uhdena uſuents un aprihts. Tapehz tad, kad tu krahſni gribbi uhdeni katlinâ uſwahriht, tad krahſs nepaliks wiſſ tik ſilta, ka kad tu ſcho ſiltuma aprijeju nebuhtu peenehmis. Bet kad nu ſcho wahroſchu uhdeni inemm no krahſnes un noleek iſtabâ? Kas tad noteek? Tas uhdens paleek aukſts, jo winſch atdohd to ſiltumu iſtabas gaiſam. Bet kas tad notiktu no wahroſcha uhdens, fo ar ween wahra tahtlahf us preekſchu? Waj winſch wehl wairahf peenemtu ſiltumu? Ne. Bahſ termometri wahroſchâ uhdeni un winſch kahps us 80 grahdi, bet ne tahtlahf. Uhdens wahridamees ar ween wairahf paſuhd. Saimneeze ſalka: uhdens eewahrahs. Bet taiſnibu ſalkoht: uhdens iſwahrahs. Wahrotees winſch pahwehrtahs garrainôs un tee garraini iſeet no grahpja un iſkliht gaiſâ. Un lihds ar teem garraineem uſlahp gaiſâ arri ſiltuma dakas un peld lihds pa gaiſu, bet tas ſiltums irr peeſeets pee teem garraineem. Tâ tad warr ſaggiht: Ja gribb uhdeni garrainôs pahwehrtiht, tad pee tam tohp ſiltums iſbruhkehts. Bet waj nu tahds garrainôs eetihts ſiltums warr arri atkal ſwabbdâs palikt? Warr gan. To reds, kad rohku gribb turreht wirs garraineem, tad rohka paleek ſlapja, bet ſadegg. Kas gribb to iſteikt, kapehz tas tâ noteek? Tas noteek tapehz, ka tee garraini peeſihdamees pee tahs aukſtakas rohkas paleek par lahſehm un ſlapina rohku, bet no garraineem atpakkal wehrtidamees uhdeni winni atlaiſch ſwabbdadibâ to eetihts ſiltumu un tapehz ſchis ſwabbdais ſiltums ſadedſina rohku. Scho eewehrojumu redſam arri wiſſâ leelâ Deewa raddibâ peepildamees. Tais apgabalds, fur uhdens pahwehrtahs garrainôs, gais tohp wehſinahts. Ta ſaulite gan ſilda, bet kad winnai darbs, fur uhdens preekſchâ, tad kamehr ſiltums taiſa garrainus no uhdens, tik ilqi ſaules ſiltums irr kâ noſeets un neſpehj zittur ſildiht. Kad waſſarâ irr lohiti karſts un tad nahf ſiprs lectus, tad pa paſchu lectus laiku irr brihſcheem wehl ſpeedigaki karſti, bet pehz lectus gais paleek wehſahks. Ta ſemme irr ſlapja un tas uhdens un miſlums ſahf garrainôs kahpt gaiſâ un kamehr tas noteek, tik ilqi ſiltumam peeteek pee ſchi darba, winſch neſpehj zittu ne ka par to laiku ſildiht, tapehz gais un ſemme paleek wehſa. Tapehz pilſehtôs karſtâ waſſarâ mehds ſlazziht eelas.

Bet arri ohtradi, kad tee garraini gaiſâ pahwehrtahs atpakkal lectus lahſês, tad tas peeſeets ſiltums tohp ſwabbdâs un tapehz katreis preekſch lectus waj preekſch ſneega kriſchanas gais paleek ſiltahks. Kad ſemmâ peepeschi gais paleek remdens, tad ſinn, ka ſneegs nahſs; kad waſſarâ ſaule lohiti ſpeech, tad taiſahs us lectu; tur nau wiſſ jauns karſtums peenahzis klahf, bet tas patâs bijuſchais irr atlaiſis wakkâ, tâ ka ſahf ar wiſſu ſpehku ſildiht. Tapehz tad tais ſemmês, fur dauds uhdens, waſſaras irr wehſakas. Berline un London gull tâ, ka abbôs pilſehtôs wajjadſetu buht weenadam waſſaras ſiltumam un ſemas ſaltumam. Bet tapehz, ka Englante irr ſalla juhrâ un ap Londoni wairahf uhdens garrainu ſarohdahs ne kâ ap Berline, ta-

pehz tur waffaras wehfakas ne là Berlinè; un tapehz ka tur dauds leetus un miglas, tad arri seemas atkal firtakas ne là Berlinè. Gësim nu ar scho atfihfchanu pee leelakeem pafauls apgabbaleem. Tais semmès, kas ekwatora tuwumà, kur leels faules karstums, tur pa waffaru irr leels karstums, nau wehja un gaisè irr lohiti faufs. Wehja nau tapehz, ka no faules starreem fasilidits gaisè kabh teefcham augfchà, là tur tad lai wehjfch zekahs?! Sausè irr tapehz, ka wifs uhdens zaur karstumu irr garrainòs pahwehrtihis. Tà tur eet, kamehr peenahl tas seemas laiks; gan tur nefagaidihis faltumu, bet gaisè tohp mafahl firts un nahf no poleem wehfakhs gaisè klah, tà ka garraini ar rihta wehju paleef par leetus lahfehmu. Tà tad ekwatora apgabbaldòs ta irr ta seema, ka tur stipri lihst, un irr stiprs pehrkòs. Til lihds ka fchis leetus laiks beidsahs, tè irr atkal waffara klah, semme rahda seedus un nefs atkal augtus.

Bet jo tahlakì ateet no ekwatora us polu puffehm, jo leelaka starpiba rohдахs starp seemu un waffaru, starp deenas un nakts garrumu, aukstumu un karstumu, un tapehz arri starp gaisu un gaisu. Lublojam us teem apgabbaleem, kur mehè dshwojam, us seemet-Giropu, tè laiks irr jo grohsihgs. Kaudfchim apluhloht, kapehz tè tas laiks til grohsihgs. Mehè dshwojam gandrihs widdù starp seemetpolu un ekwatoru. No pola nahf ar weenu auksts wehjfch, tas seemela wehjfch; augfchà gaisà pluhst ar weenu firts wehjfch, kas nahf no ekwatora un pluhst us polu, tas irr tas deenwiddus wehjfch.

Zaur to, ka faule greefchahs, tas seemela wehjfch pafittahs us rihta puffi un tohp par seemet-rihta wehju un tas augfchejais firtais wehjfch tohp par deenwisch-walkara wehju. Tas seemet-rihta wehjfch nahf us aukstahm puffehm un nenesè nekahdus garrainus, tapehz pee fchi wehja irr flaidrs debbes, faules fpohschums, bet truhst firtuma. Kad fchis wehjfch irr seemà, tad winsch atnefs faufu fallu, deenà fpihd faulite, nakts mirds swaignites, bet bahrda paleef par dshwu leddu. Schis wehjfch irr arri muhsu pawaffaru eefahkumòs, tapehz ehnà wehl irr til mannams aukstums; winsch nahf no pola, kur patlabban leddus un sneegs fahl drufzir atkufft un tapehz wifs faules firtums aiset us kaufefchanu. Us tahdu laiku mehè nu warretu ar weenu gaidiht, bet nu nahf tas klah, ka tas augfchejais firtais gaisè arri sprauschahs pulkà, nonahl auksto wehju zekà un darra, ka aukstas straumes ar firtahm jauzahs un mainahs. Pee ekwatora irr ta weena straume wirs ohtras, pee mums daudfkhrtigi blakkam. Tapehz rohдахs til grohsihgs gaisè. Ihpafchi waffarà redsam, là tahs abbas straumes zihnahs weena ar ohtru. Debbes irr daschu reis itin flaidrs, faule silba fpehzigi, ehnà mannam jauku wehsumu, masu wehjiu, kas usturr gaisu flaidru, tà ka neweens mahfulihis nerahдахs. Tè us reisi rohдахs wehja fluffums. Ehnà paleef bes sinnas karstis. Kohki ne kufteht nekufft, ne weena lappina netrihz. — Ne zil ilgi, tè zekahs wehjfch, wehja rahditajs irr apfittees us zittu puffi, smiltis no zekkeem weefuli fahl pa gaisu danzohht, weffeli puttektu mahkuli tà fazekahs, tè fahl raftees

mahkuli, kohki fahl kufteht un walstitees, lappas tohp raustitas un ihjà laikà irr wehtra un pehrkòs un leetus klah, kas to karstu semmi atwehfina. No kam tas wifs tà nahza? Tas nahza no tam, ka diwi prettiffas gaisa straumes, kas labbu laiku bij katra ar famu wehju gahjufchahs famu zekku, us reisi fastappahs fruhitis; abbas ar weenadeem fpehfeem weena pret ohtru fpeesdama padarrija to, ka wehja nebij; zil weens puhta, til ohtrs puhta pretti. Bet drihs tomehr irahdijahs, kurfch no abbeem stiprahfs, un pakkat dsennotees un behgoht raddahs tee weefuli un ta kohku raustifchana. Ta auksta straume pataijija firtahs straumes uhdens garrainus par mahkuleem un raddahs leetus; tahs krihtofchahs leetus lahfes palaida walla to lihdi fchim peefecto firtumu un pee tam raddahs elektrifkas fihmes, fibbini un pehrkòs.

Zau zaur scho buhfchanu ween gaisè pee mums buhtu lohiti grohsihgs, bet nahf wehl arri tas klah, ka tee semmes gabbali, kas us rihta puffi un atkal tee, kas us walkara puffi gull, irr lohiti fawadi fawà starpà. Usmettam azzis us lankahrti. Us rihteem rohbescha pee-eet pee Ufijas, pee leelu leela semju strehka; turprettim us walkareem nahf drihs jubra. Gaisè, kas wirs uhdens zekahs, irr flapifch, turprettim pa semmes wirsu irr faufs. Abbas fateekahs kohpà un rauga islihdfinatees. Tà tad nu brihscham dabunam no weenas, brihscham no ohtras puffes pa dahwanai, drihs no Kreewijas faufuma, drihs Englantes puffes millumu. Tapehz tad irr mas eefpehjam to wehroht un fo gaischu patekt no nahkamas deenas gaisa. Til weena leeta fpehji mums tè fo lihdscht. No wiffa, fo mahzijamees, mehè atfihstam, ka tas laiks, kas mums riht tè buhs, jau fchodeen tafahs, tahs straumes, tee wehji, firti un auksti, kas riht pee mums buhs atnahkufchi, tee fchodeen jau stahw zekà. Kad us pahri fints juhdscham wifsapkhrt fpehtum taggad jau sinnahf, kahds katra weetà wehjfch, ar kahdu fpehku puhfch, zil milluma tam klah, tad gan profefseeri warretu to wiffu kohpà fanemt un isrehkinahf, fo labbu winsch riht buhs atneffis, kad fchai gudribai zaur wispahrigahm telegrafu ftazionehm taps kalpohts un fchi gudriba taps wehl stipri uskohpta, tad gan warbuht warrehs jau deenu papreefchu semkohpejeem pafinnoht, kahds riht laiks byhs, waj lihs waj nelihis. Un ka tahda gudriba nebuhs wis no masas wehrtibas, to fapratthihs katre. Bet tur wehl buhs labs darba gabbals, kamehr tohs augtus katre dabuhs redscht. Bet panahft arri to warrehs un muhsu pehznahkami warbuht brihnifees, ka mehè bes tahdas gaischahs sinnas par nahkamas deenas gaisu warrejufchi dshwoht. Winneem tas buhs warbuht til pat weegli faprohams, là mums jau telegrafi un dselzefki, kas muhsu weztehweem ne fapnòs nenahza un tomehr irr taggad wiffas mallas. Ar tahdahm gudroschanahm un isdibbinafchanahm negrehko wis pret Deemu, to augsto raddibas Kungu, bet tas irr Winnam pateefi pa prahtam, jo dsillaki ar Winna brihnifchligeem darbeem eepafihstamees, jo wairahl tas fchubbina gohdu doht Tam, kas wiffu til brihnifchlige raddijis un usturr.

Sakkis par nelaimes praweeti.

Brufchu kchninam Friedrich Wilhelmam tam pirnam, fo arri sanz par to leelo, gaddijahs par walfi apfahrt reifojoht, reis arri maso Ragnitas pilfehianu pee Mehmeles uppes krassteem apmekleht. Toreis netappa kchninfeh, ka fcho baltu deenu augstus weefus mehds fanemt, ar preeka uggunihm, musihki, jeb zittahm preeka parahdichanahm, jagaidihts. Kad arri teefcham tobrihd jau maso Reifchu pilfehianu buhtu prattufchi, tahdus preekus fatairiht, tad kchninfeh pateefi to fewim buhtu aifledsees. Turprettim wiinna atnahfchana dascham labbam bij nepatihkama, jo wiinna bahrsiba pret katru, kas ar winnu redses= jeb runnas= tahlumä fastappahs, bij labbi finnama; tadeht arri katris wairijahs wiinna, laut ka zekka kluhdihht. Tä arri zekka muitas eenehmejs Loleitis dohmaja, bet liktenis fchahdu wiinna nodohmu it nepatihkami pahrsihpoja.

Loleitis bij gan weens no teem staltakajeem un garrakajeem muitas eenehmejeem, kas ap to laiku appafsch kchnina Friedricha ta leela deeneja. — Kad Reifchu semneeki us Ragnitu nahja un winfch fchohs bahrgi peeturrejis, pahrmelleja un muitu noprasija, tad fchee appafsch fewis dohmaja: zil leels tik warr pats kchninfeh buht, kam jau tik warrens muitas eenehmejs. — Winfch turreja arri it brangi mehru, — fefchi pehdi un diwus zollus, bes sabbatu papehscheem. Labs augums! —

Kad nu kchninfeh garrus zilwekus mihleja un tahdus labprahht fawä karra pulkä usnehma, tad arri newaid brihnums, ka Loleitis arri appafsch karroga reis bij stahwejis un daschu kauschanohs pret Frantscheem lihdsizihnees. Bet kad nu Loleitis bij tas garrakais no wiffa karra pulka nodallas un tadeht wiinnu drihsal' eenaidneeku lohdes warretu aifgrahbt, tad fchis, kam reifahm labs padohms pee rohkas bij, eewehroja, katru reifu, kad eenaidneeki fawus leelgabbalus wallä fchahwa, noleektees. Lihds ar wiinnu wifs pulks ta darrija un ta daudsreis Frantschu lohdes pahr wiinnu galwahm aifwilpa.

Bet tomehr ikreis mahte rauschus nezepp! Bij stipra kauschanahs. Genaidneeki duhschigi kurrinaja un Loleitis ikreis nolezahs; bet par nelaimi gaddijahs reis leelgabbala lohdei tik tuwu wiinnam gar aufihm fwilpohht, ka fchim karfss ap fwadsenehm tappa. Wiinna paffalnecks, laikam dohmadams, ka Loleitis leels deefgan, ka ais wiinna warr paslehptees bij arri par mas leezees. Abbi gulleja pee semmes. Kad pee gaismas apstaktija, tad israhbijahs, ka Loleitis bij puslihds ar weffelu ahdu zauri tizzis. Lohde wiinnu nemas nebij kchrufe, tik wiinna aufihm tik tuwu garram braufdama, wiinna dsirdefchanas spehkus pawiffam aifrahwufe, bet wiinna beedru fchi bij par weffelu galwas teefu pa-ihfinajufe.

Loleitis gulleja pehz tam pusgaddu flims un tappa tad, ka nespehjneeks no deenesta atlaifts, dshwoja fchetrus gaddus pee Mein uppes, dewahs tad atpaffal us tehwiiju un tappa tur daschäs meetäs un beidsiht Ragnitä par muitas eenehmeju. Zittadi winfch buhtu pateefi reis generalis tappis. Tas arri bij wiinna nodohms!

Loleitis bij ar fawu likteni glufchi meerä. Winfch dohmaja arween: tas effoht ittin labbi, ka winfch wiffas dumjibas, kas par zilweku luhpahm eimohht, newarroht fadsirdeht; wiinnam jau effoht deefgan ar to, fo winfch ar azzihm warroht redseht.

Bet waj augsta majestete arri to dohmaja?

Kchninfeh bij tas weenigais zilweks wirs semmes, no kam muitas eenehmejs wehl drufzin bijajahs, un fo gan nu fchis lai teiktu, kad wiinnam aufis nahktu, ka Ragnitä kurlis muitas eenehmejs. Tad warreja flikti isjuht. Kas nu bij darrams? Loleifcha amata beeds no pohsu wahrteem, likkabs, waj nu zaur labbeem wahrdeem jeb us zittadu wihfi peerunnatees par to laiku, kamehr kchninfeh Ragnitä miht, arri fchi weetu aifstahweht. Zlgo-fchanohs pehz eepafschanahs ar Ragnitas muitas eenehmeju, kchninfeh arri pateefi newarreja just. Tä tad wifs wehl warreja par labbu greeftees.

Kchnina atnahfchanas deenä Loleitis zauru deenu tuppeja fawä mahjinä, Dilsites eelä, ais uhdena fudmalahm, ka putninfch krahtinä, bes ka kchnina klahbtuhtne wiinnam kahdas ruhpes darritu. Deenests tappa mihlam Deewam un amata weetneekam nowehlehts. Tomehr zauru deenu stary fchetrahm istabas feenahm pahrwad-dihht, bij nepanessams, ta ka winfch pehz pusdeenas apnehmahs tok bischki Deewa raddibä apfahrt palleijoht. Winfch greefa fawus fohlus us pilsdahrju. Ar dahrsneeku winfch bij labba prahtä. Zefsch gahja gar Mehmeles uppes krassteem. Loleitis bij tas weenigais, kas fcho zekka staigaja. Tilkai weens behglighs sakkitis, kurfch netahlu no zekka, kahdä krumazerrä bij eefohrtelejees, no fawa paslehpuma istrauzehhts, krushtis pahr zekku fchahwahs. Muitas eenehmejs behglim paffal nofkattidamees, wehl gahrbi pasmehjahs, nesinnadams, ka:

„Kad sakkis pahr zekku fkreij,
Tad nelaimi drihs pretti fmeij.“

Winfch zekkoja meerigi tahlal'. Zefsch us dahrsju wedda pret kalnu. Tadeht arri nau brihnums, ka Loleitis turp nofkuis, pawiffam bes spehka juttahs, tihri, ka kad paschu welnu buhtu neffis. Us kahda dahrsbenka nofehdees, flauzija fweedrus, kas wiinnam is wiffahm malahm pluhda. Pee tam wiinnam par leelu erreftibu bij Jareds, ka wiinna kahju uswalks zaur tahdu pret kalnakahpfschanu par ohlainu zekku, gauschi bij pcepuhlehts. Tä par fawu likteni errodamees, winfch nejaufchi jutta, ka kahda rohka us wiinna plezzeem klaweja. Dahrsneeks bij ais wiinna un rahdija bailigi us stahditu kohku rindu, par kurru kchninfeh lihds ar faweem pawaddoneem tuwojahs. Dahrsneeks gahja pasemmigi pretti. Bet fo nu muhfu muitas eenehmejam lai bij darriht?

No isbailehm pahrmemts, winfch schigli mettahs netahlä legfdu krumu zerrä un notuppahs, ka toreis eefsch kautina ar Frantscheem. Bet deemschehl bij atkal tahds pats pikkis, ka toreis, jo kchninfeh negahja wis, ka winfch bij dohmajis, garram, bet palikka us klahteju appafnumu stahwoht ar faweem pawaddoneem bahrgi runnadams.

Munnajoht kchninfeh lihds ar faweem pawaddoneem us reis fahka apfahrt luhfoht, jo is krummeem likkabs

tumfcha fchlaudifchana atffanneht. Bet kad nebij ne-
kas redfams, tad lehnifch runnaja atfal tablaki.

Tè us reis, kà flintes fchahweens rihbeja fruhmòs
trihkreifiga fchlaudifchana. Kas tahdu trohffni taifja,
tas bij muitas eenehmeja deggus. Zo tik lihds kà
winfch bij fruhmu pudurffni paflehpes, tè arri dabbas
waktmeifteri, knauki, drihfumà bij flabt un redsedami
lahds weefis winnu tumfibas wafli patwehrrumu melle,
fahla weenprahrtigi ar faweem diennofeem fweffcheneeku
neffcheligu durt un kuttinaht. Muias eenehmejs atrad-
dahs kà Ggiptes mohzibàs un tomehr ne-ufdrihfftejahs
nemas kuffetees. Winna eenaidneeki to eewehrodami nu
tik wehl fihwafi wirffu mahzahs, wifwairahf us winna
ne-aftegtahm meefas dallahm, no kurrahm deggus par
wiffam kuttigahfs israhhdijahs. Muias eenehmejs wif-
fus fpehklus fanehmis, zeetahs zil warreja, bet winna
fmalki jufdamam deggunam bij par mas pazeefchanas un
fchis, kà jau dffirdejahm, duhffchigi nofchkaudija, dohma-
dams zaur to fawus nepatiffklamus weefus aifbaidiht; bet
no wilka muht, us lahzi friht. Zo lehnifch Augfti pats
dewahs eeffch fruhmu zerra un ifwilka beffkainigo deg-
gunu lihds ar muitas eenehmeju if paflehpes.

„Blehdis! fo winfch tè darra? Winfch irr fpiòs!“
„Redfeet!“ lehnifch us faweem pawaddoneem atgreesees
teiza, — „waj nau teefa, ka es wiffur tohpu fleppeni
apfaufihts. Bet tam garrajam tehwinam buhs mattiht;
pee karratawahm winnam buhs karratees!“

Muias eenehmejs no wiffa ta, fo lehnifch runnaja
neka nefapratta; tiffkai driht lehninu, driht winna pa-
waddonus, no bailehm pahreemts, ar atplehftu mutti
apbrihnoja.

„Schehlaftibu, Augfta majestete!“ Es esmu kurlis;
es swehru.“

„Spions! — blehdis! —“ ufblahwa lehnifch, —
„prohjam ar winnu us pilli eeffch wiffu dffilaka pagrabba!
Pakahrtam winnam buhs tapt.“

Muias eenehmejs nopratta nu gan, ka greiff eet un
gribbeja lehninam preeffchà us zeffeem kufft; bet fchahds
labs padohms bij par wehlu, jo azzumirfli lehnina ful-
laini winnu fagrahba un lehnina pawehli ifpildidami us
pilli rahwa.

Zeffch gahja par turgus plazzi. Taphez arri nebij
brihnumòs, ka tiffko muitas eenehmejs kahdu ftundu aif
atflehgas, drohffchibà, bij tuppejis, jau wiffa pilffehntinà
bij finnams, ka Koleitis naggus palaidis un par to rihtu
tapffchoht palahrts.

Tiffkai weena, kurrat wiffuwairahf dallibas pee
winna bij, no tam neka nefinnaja. — Schi bij winna
weeniga meitina, Lea. Winna fehdeja dahrsà us benka,
appaffch wihftoleem, fudmallu efera mallà, ar fchuhwekfi
us flehpja. Bet tomehr winna nefchuwa.

Kohkas meeerigi flehpi falikkufe winna fapnodama
fkattijahs falkà uhdens fpeegeli, bet winnas dohmas
bij tahlumà, — pee Reines uppes krasfeem.

Winnas tehws, Koleitis, bij pehz tahs nelaimigas
kaufchanahs un pahrzeestas flimmibas, ar winnas ne-
laika mahfi faprezejees un pee Rein uppes us dffihwi no-
mettees. Bet winna laulibas preefi bij ihfi, jo pehz no-
tezzejufcheem diwi laulibas gaddeem, kahdu nakti, winna
laulata draudsene lihds ar weenigu behrru Lea, no winna
aifbehdsà. Koleitis gan ne-apnizzis pehz winnas melleja,
bet wifs par welti, lihds beidsiht winfch, lai warretu
fawas firdsfahpes aifmirft, us fawu tehwiwu atpaffat gree-
fahs un par muitas eenehmeju tappa.

Winna laulata draudsene bij ar fawu behrru, Rein
uppes wifmòs fewim kappu mellejufe. Mahte noflifka,
bet Lea tappa ifglahbta no kahda sweineeku sehna un
fchis winnu wedda eeffch fawu nabagu wezzaku mahju.
Tur winna arri ufanga un tehwiwu atradda; lihds kamehr
winnas tehvam beidsiht tof laimejahs winnu atrast un
pee fewis atpaffat nemt. — Ar fo winnas dohmas tag-
gad darbojahs, bij winnas glahbejs, winfch flaitstais
sweineeku jauneklis. Pee fchfirfchanahs winni pirmu reifu
bij weens ohtram mihleffibu bildinajufchi. No ta laika
winna daschu affaru par winnu raudaja, jo lai gan win-
nai nekahdas ftunas no mihlaka nebij, tad tomehr win-
nas firds dauds, dauds jutta. Tà winna fehdeja firffnigi
behdiga un fkattija us uhdens putnu preezigu fpehli.
Winnai bij gauschi weentuligi ap firdi.

Tè fkanneja dahrsawahrtu aiffchaujamais un ar ah-
treem fohteem tuwojahs nahburdfe Klapparene un ap faklu
krisdama ifftabhija wiffu, kas notizzis, ka Koleitis pilli
zeeti fehch un rihtu tapffchoht palahrts.

(Alf preeffchu betgumòs.)

Behrni, nekaitineet lohpinus!

Iggahjufchà gaddà R. muiffchà (Kurfemmè) kahda
faimneeze nonahf pee arrendatera, kas fchai kaffenu bij
apfohliis. Kaffens, it ka mannidams, ka to neffihòs
prohjam, nedohdahs rohka. To dffinna pa wiffahm ifta-
bahm, kamehr beidsiht tam — lohfi eedufmotam, tà ka
fpalwa zeffahs fahwu — arrendatera 12 gaddu wezza
meitina uffluhp wirffu un to noferr. Pee kerschanas kal-
kens eeffohsch behnam rohka, wahte fahp un nemas ne-
dffihft. Beidsiht, zaur daktera palihgu wahte tohp aif-
dfeedeta. Bet tawu breeffnu! Pehz nedauds deenahm
behrens tohp ahrrprahthigs un pehz leelahm un breeffmigahm
mohfahm nomirft — tehwa mihlaka meitina. Pahreeku
eedfennata un eetrakkota kaffena feekalas bij par giffigahm
pahrrwehrtufchahs. Sargaites behrni, kahdu lohpinu
kaitinaht, waj tam pahri darriht. Peeleeku tè wehl pa-
teeffigu fiffki. Kurfemmè dffihwo daudfeem paffiftams
wihrs. Tas bij, sehns buhdams, no faunas luftes dffihòs,
firgam ftalli ar naglu, kas fpeeffi eedffihbta, ziffkàs duhriòs.
Nabaga lohpinfch, no fahpehm pahreemts, fperr, un if-
fperr fehnam 5 preeffchsohbus. Wihrs, jau taggad gad-
dòs, wehl fchodeen ftaiqa ar to peeminnu no faweem zit-
reiffgeem nedarbeem. —ld.

Dobbeleš aprīnēl buhdama Daleijas pagasta valdīšana darra zaur šcho sinnamu, sa wīnaa fawu fehdēšanu itratu fehdēnu Leel-Wīzawas teefas un ffohlas nammā nouirra un tamdeht pafšu mainīšana, galwas naudas vrettinēšana, wīffas naudas īsmakfāšanas un t. pr. ul weenīgti fehdēnās tīfs īdarītas; tapēh ja labds zītās deenās atabhtu, par wēlti buhtu ītaigāts. 3

Leel-Wīzawā, tai 1. Mai 1873.
(Nr. 41.) Wezgakāis: J. Rosenthal.
Stribw.: A. Allen.

No Jaun-Seffawas pagasta valdīšanas toby zaur šcho wīffas pagasta, muīschu un dīfēhta polīzejas ufaizīnātas, to pee Jaun-Seffawas pagasta veederīgtu Janne Hermann, 18 gaddu wezzu, kurfch bes pafses neffīnāmā weētā usurrāhs, tublīht, kur wīnaa atrohd, zeeti fanemt un fchāi pagasta wal- dīšanai arreitīgti atfubht. 3

Jaun-Seffawā, tai 9. Mai 1873.
(Nr. 158.) Pr. pag. wezz.: J. Jacobsohn.
(E. W.) Pr. pag. ftr.: Sellmann.

Sluddīnāfchana.

No Tukkuma kēmmerejas toby sinnamā dar- rīhts, sa pīrmdēn un ohradēn preefch dehbēf- branfchānas deenās katrā gaddā fchē Tukkumā weenā lohyu tīrgus noturrehts taps, tai pafchā weētā, kur zītī gadda tīrgi toby turreti. 1

Tukkumā tai 19. Aprīl 1873.
(E. W.) Rīf. wezz.: G. Elken.
Rakstu wedd.: W. Brinkenhoff.

Beenas webja fudmallas

ar weenu gangi.

Chaggaras pilfēhta widdā, irr par dīmtu pabrdohdamas. Klakhtas sinnas irr dabu- namas pee farschīna **Striptus.** 3

Jauns zilweks,

kas **Wez-Sabtē semfohyibu mahjīees**, warr neleekā fainneezībā tublīn usrauga weetu dabuht. Japeeteizāhs dīrīsumā Breeschumūīschā pee **Meijas.**

Hollandeeschu un Behtermūīschas 14 zellu dakstīnās, Englišchu un Kasupes krahsnu teegelus, ohfolu, ohfchu, behrsnu, preeces un egles plankas un dehtus, Rīh- gas brahta dehtus, frīschu Englišchu zementi un labbas afīnīnu ohgles pabr- dohd par lehtako tīrgu 2

Otto Hausmann,
Zelgawā, pee efera wabrteem.

Chrgelneeks,

kam seemu arī dīrīmekti jamāhja warr tublīht weetu dabuht **Dnīfī,** Pēfchās us pafchām Kursemes rohbehdahm. Genakfchānas labdi 150 rubl. Za turklabī pa krewīfki grantīgti proht, jeb nemmāhs dehtsā laikā īsmahjīees, tad buhs cenakfchānas līdīs 400 rubl. Japeeteizāhs un attefīabīes japee- fubta pee **Subbates mahjīetaja.** 2

(Adresse: Pastor Leg in Neu-Subbath Pastorat über Jūrgt.)

Mofuddufi

Zelgawā, no Zabna bānīzās līdīs līteratu lap- peem 8. Mai 1873

1 rohku fprahdse

ar 5 rīndabm beemeefchu granatu; pee atflehgas leels dīfētēnās afīnīs, eeflehgīs no granateem Goh- dīhgs atradējs dabuhs peenaklamu pateizības maffu Zelgawās bānūfī, weenu treptī us augfchu pee **G. A. Rapp,** jeb leelajā eelā Nr. 21 pee Lang fundēs.

Zaur šcho zeen, semfohyjeem sinnamu darraam, ka mehš labībās pabrdohdchānu pehž nodohstās proh- wes, pret lohti masu prozentes atrehtīnāfchānu, argabdajām. Tāpat arī wīffas apstēfēfchānas un argabdāfchānas no semlohyībās leetabm uzīem- mam, pee kaur abtru un taitfū apdeeneschānu ap- fohlam. 5

Riccop & C., Zelgawā,
kantors atrohāhs pee tīrgus plāfchā (Parradeplāg) eeprettīn "Zebra" gāstuhfūn, Zeiertaga nammā.

Gattawa fatafīta abtri schubtofcha

eklas-pehrwe

dafchadās sortēs irr **par lehtu tīrgu** dabunama Zelgawā, leelā eelā Nr. 3, pee 2

Friedr. Rūfnera.

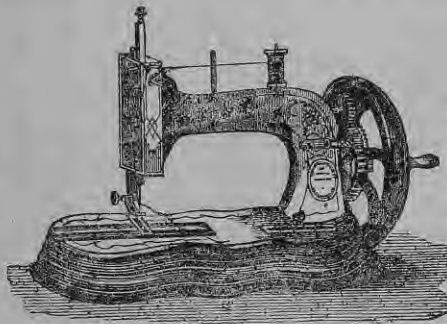
Reelakāis krahjums

fchuhjāmu mafchīnu

preefch fkrōhdereem un t. pr. no 65—100 rubl. f. un māfakās ar rohku greefchāmas par 35 rubl., tā arī preefch fainneezehm no 16 rubl. f. fahkoht. — Par wīffahm mafchīnehm mehš **wairahf gaddus galwojam** un peesubtam bes mākfas us pāgehreschānu zenna-rādītājus ar bīdehm un dohdam līdī katram pīrzejām pāmāhjīfchānu wīna wallobā drīkletu. 4

Lühr un Zimmerthal,

Rīhgā, leelā Smīlfchu-eelā Nr. 7.

No **J. Deubnera** grahmatu bobdēs, Rīgā Kohveelā Nr. 3, argabdātās un **Walmeerā** pee **C. G. Trey** un **Waltā** pee **W. Rudolf** dabujāmas us jaunu fchāhdās grahmaras:

Garrīgās Deewa lūhgāfchānas us nedēlas deenāhm rīhtōs un walfārdōs un us fwehīteem un dafchās īpafchās wajadīfchās. (Zettorta drīkles.) Mākfa ne-eefēta 60 kap. un smukti eefēta 75 kap. fudr.

Garrīgās dseefmās Deemam par gōhdu un flawu. Mākfa ne-eefēta 50 kap. un smukti eefēta 65 kap. fudr.; tā arī wehl:

Deem'galdā grahmatīna ar īmēkletāhm fwehtāhm lūhgāfchānāhm, tā zeenīgti jafā- talfāhs un jaturāhs preefch, pee un pehž fwehta walfāriana, no zītīreifeja Wāhīsem- mes mahjītāja Benjaminā Sūmfka rakīteem taggad latwīfki pabrēhtīs Ernst Dūnsberg. Mākfa (pāpreefch 55 kap. fudr.) taggad eefēta 30 kap. fudr. 1

Wīnneestu līste

rāhs **Māfkawas lotterejas** par labbu **nabageem** (Васманнаго, Лефортовскаго и Тверскаго Отдѣленія), furas par 65 kap. gab- balā pabrdohtās un tai 21. un 22. Aprīl fch. g īflohētās tappe, irr eeflātama Zelgawā, pafēs eelā Nr. 20, pee **Jh. Walter.**

Lohses

us leelo **Māfkawas lottereju** par labbu **nabageem**, us furāhm frīht 1600 wīnneestu par 84,000 rubl., leelakāis **wīnneests 25,000 rubl.**, irr par 1 rubl. 20 kap. g. dabunamas Zelgawā, pafēs eelā Nr. 20, pee **Jh. Walter.**

Grohbīna!

Zeenījamai publīkāt darra zaur šcho pādewīgti sinnamu, ka es **Grohbīnā** fawā pafchā nammā efnu eerīkējis

brandwīhndestīlaturi

un pabrdohdū to wīffusmāfako nowīfka fchpīrītū, tā arī wīffas sortēs smalko fchnapfu un līkeeru **par teem lehtakeem tīrgēem.**

S. B. Schmähmann.

Peē **J. W. Steffenhagen** un dehta Zelgawā nupat tappa gaitamas un irr dabujāmas wīffās grahmatu bobdēs:

Chfhetrbālfīgas dseefmās
ar nohtehm.

Latweefchu dseedatāju beedrībahm dabwatas. Mākfa 25 kap.

Basnizas un skohlas sinas.

Weens Kungs, weena tizziba, weena krissiba.

Nahditajs: Sinas. Dalbes draudse un basniza, wezzi laiki un jauni laiki. No Formosas fallas. Pazeetiba.

Sinas.

Zelgawâ Vesthorna kunga (Keyhera) grahmatu bohde dabuju redseht tahs nupat atnahkufschahs bihbeles stahstu bildes ar pehrwehm drukkatas. Tahdas bildes Wahzsemme jau fen irr dabujamas un wezzaki tur daudskahrt behrus eepreezina, schahdas bildites behrneem dahwinadami, fur tee no latras weenu bihbeles stahstu gabbalu prahâ gaischi eewehro un tohs bihbeles wahrdus jo labbi patur. Zaur Vesthorna kunga ruhpefchanohs tad nu schahdas bildes irr arri preeksch latweefcheem Baseles pilfehâ apgahdatas; tahs bildes irr smalkâ mahlejuma un wiffadi glihtas usfkattihst. Ta pirma dalka, prohti tahs Jaunas testamentes bildes, 16 gabbali irr jau dabujami; pehz kahda laika buhs arri tas krahjums no wezzas testamentes gattaws. Schihs gan taggad dabujamahs Jaunas testamentes bildes irr schihs: 1) Jesus peedsimfchana. 2) Behgfhana us Egipti. 3) Jesus Jerusalemes Deewa namma. 4) Jesus un Zahnis. 5) Jesus mahza no kalna. 6) Maria un Marta. 7) Pehteris us juhras. 8) Schehlsirdigais Samariteris. 9) Das labbais gans. 10) Basuddufschais dehs. 11) Jesus swehti behrinus. 12) Jesus un grehzineeze. 13) Jesus fw. walfarinu eezell. 14) Jesus Getsemanes dahrsâ. 15) Jesus pee krusa stabba. 16) Gmaus mahzekli. Schihs 16 bildes kohpâ makfa 35 kapeiki, jeb kad tahs nemm masâ jaukâ grahmatinâ eeseetas kohpâ; tad makfa 45 kap. Zif daschu reis wezzaki grihb sawam behnam kahdu jauku preeka leektinu pahrneht no pilfehâ mahjâ, lai tad labbahk pirk schahdu grahmatinu, kas behnam darrihs leelu preeku un atneffihhs paleekamu swehtibu. S.

Pee **Kursemmes** basnizteesas schinni pawassara juridikâ jeb pilnigâ fapulze nebij neweena pascha kandidata, kas buhtu pee konsistorijas eksama nahzis. Kursemmê fahl jau truhfumu manniht pehz teologijas kandidateem un palihgu mahzitajeem. Taggad nu gan atkal Zehrpattas augstajâ skohlâ skaitis no teem, kas us mahzitaju amatu studeere, irr pawairojees, bet laizinsch wehl aisees, kamehr tee buhs tur sawu mahzibas kursu pabeigufchi.

Dohbelê schinnis nedetas bij atkal kohpâ tee komissiones lohzekli no Kursemmes un Widsemmes, kas pee ta bihbeles wallod. pahraudsfchanas darba strahda. Tag-

gad tad nu wiffu beidsamo reisi gahja zauri Jaunas derringas grahmatas, ta ka Jaunu derringu warr kâ pawiffam gattawu atlist preeksch drukkatas. Kad par scho darbu tif no mallas dîrd, tad nemuhscham newarr apfwehrt, kas tas par milsu darbu irr. Bet kad kahdu deenu tur dabuhn klahst fehdeht pee schi darba galda un reds zil tahs galwu laufschanas un schurp turp gudroschanas, kamehr useet to wiffu derringako wahrdinu, kas atfkann pretti ebreiskam jeb greeku wallodas wahrdam, un kurru wezza wahrda weeta eelêkoht, tad irr atkal wiffu ta wahrdu rinda janemm zauri, lai buhtu pehz skaidras wallodas likkumeem fastahditi, kad kâ daschureis, kâ pats to dabuju baudiht, warr stundahm gar weenu ferschu jeb pat weenu wahrdu studeereht, tad newarr wis brihnitees, ka schis darbs wehl laizinu nemfees. Tee komissiones lohzekli arri nedfihwo us weenas weetas, kâtram irr saws amats un tif daschas reisas par gaddu dabuhn us nezik nedekahm kohpâ fanahkt un newarr tapehz darbs pehz katra dohmahm us preekschu pakluht. Jauna derringa nu buhtu gattawa un warrehs tapt drukkata, bet pirme wezza testamente nahts gattawa, pehz mannahm dohmahm un kâ to darbu redseju, wehl aisees 2—3 gaddi. Un lassitaji paschi fapratihhs, ka schahdu darbu newarr wis ka ihpaschi steig, bet tas irr jawadda ar to wiffuleelako apdohmibu un ustizzibu. Tahdâ irr strahdahs lihdsfchinnigais darba gabbals, tahdâ buhs notift arri tam wehl atlikkufscham gabbalam.

Dalbes draudse un basniza, wezzi laiki un jauni laiki.

Wezzi laiki, labbi laiki; jauni laiki, slikti; kâ laudis mehds runnaht. Warbuht kâ arri irr. Wezzâs laikâs laudis dsihwoja dauds prastaki; nedfihwoja staltâs istabâs, nedsehra smalku wihnu un dahrgu schehllinu, newalkaja smalkus sahbakus un nebrauzâ ar kunga sirgeem un ratteem, bet arri nebija tif dauds flepkawas, sagli, wasanki, palaidneeki, laimes mekletaji, Kreemu semmes gahjeji, kâ taggad.

Das widdus, fur laudis, kas pee Dalbes draudses peederreja, dsihwoja, nau nekahds labs widdus. Purwji, krukhlaji, tihruki, tad atkal smilfchu kahpas, filli, dseltenas, nonihkufschas preedites, lihkas behrses irr wairahk redsami, ne kâ labbas augligas weetas, lauki un plawas. Laudis dsihwoja schurp un turp isklidufchi ma-

fäs mahjinäs aif uppehm, starp purwjeem, tahdäs fihlu weetäs, ka fur mahjina bija, fur arri kappehta bija, jo pawaffaräs un ruddendäs wiffas plawas un wiffi purwji, wiffas leijas bija nopluhdufchas, tä kã kahjahn no mahjahn newarreja ifkulteäs ahrã. Bafniza tift, kas to eefpehja?! Dalbes bafniza wehl nebija. Laudihm bija ja-eet uf Zalgawu, Gezawu un Sallgalli. Par Wiffas, Gezawas, Leeluppeš uppehm bija jazekahs pahri; filtu nebija, plohfstu nebija. Dafch behrninſch bef kritſibas aifgahja, dafch mirrejs kahroja pehz Deewa wiffu-augftatu, bet mahzitaju newarreja peewest. Labba waldidifchana irr leela Deewa fwehtiba. 1700. gaddã waldidija par Kurſemmi leelſkungs Ferdinands. Kurſemmi fchis leelſkungs gan maf dſihwoja; bija wairahf Danzigas pilſehtã. Bet winnam bija labbi, gohdigi fullaini, un leelſkungs fawu appafſchigu luhgſchanas pallauſija. Leelſkungs pawehleja, ka tahs mahjas, kas tahf no Zalgawas un Gezawas bafnizas irr, buhs no Zalgawas un Gezawas atſchirt un to Dalbes draudſi eegrunteht, bafnizu uſtaifihf un mahzitaja muifſchu, lai — tä eefſch tahs pawehlefchanas ſtahw: nabaga lautineem nebuſtu par uppehm un purwjeem ja-eet mahzitaju mekſeht. Maſu kohku bafnizu uſtaifija bef fundamenta uf pahleem. To bafnizu noſauza Jeſus bafnizu jeb Wiffas bafnizu; gan buhs uf uppes kraſtu ſtahwejuſi. Behz tam to bafnizu noſauza par Dalbes bafnizu, gan no tahm 2 mahjahn kas blakus bafnizai irr. Preekſch mahzitaja muifſchas atdewa tahdu ſemmes gabbalu, ka neſinn, kã to buhs noſaukt, waj ſmilſchu kaphu, waj tihruki, waj tukneſi. No weenas puffes Miſſes uppe, no ohtras ſtrauti, purwji, fur nems labbaku weetu, wifs apgabbals tahdäs. Sirgus, kas tanni apgabbalã bija andſinati, nedrihkſteja uf zittu apgabbalu braukt, no almineem baidijahs, fur mahls bija flihdeja, fur grunts klibboja; tiftai mahzeja zaur purwjeem briſt un uf ſmiltihm tezzeht. — Birnam mahzitajam, fo eezehla bija wahrdäs Dawid Kapells, jau wezzihgs wihrs, bet Deewa bijihgs wihrs. Maſ preeka fawã weetã redſeja, bet daudſ behdas. Ur breeſmigu mehri laudis kã muifſchas kitta. Breeſmigi karri plohfjahs. Kreewu, Sweedru karra ſpehki pohſtija to apgabbalu. Bahrtikſchanas nabadſinam arri nebija. Tahm 2 muifſchahm Gezawai un Ohſolmuifſchaj bija mahzitajam ſtrahdneeki jaſtelle, bet neſtelleja; gohba kas bija jadohd, nedewa. No 1700—1713. gaddam nekahdu gohbu nedabuja. Leelſkungs gan pawehleja Ohſolmuifſchas un Gezawas muifſchas kungeem, ka buhs to ſohlitu gohbu doht, bet muifſchas kungi neklauſija. Wezzais mahzitajs tihri aifgahja baddã. Sawã luhgſchanas grahmata, fo rakſtjais leelkunga, atrohnam tohs wahrdus: luhdſu paſemmigi no juhſu leelkunga augſtibas, lai jel iſlaifſchat kahdu pawehlefchahu zaur kurru es fawu lohni un gohbu dabuſchu, ka mannim uf mannahm wezzahm deenahm nebuhs baddu mirt un tihri noſprahgt. Wiffas paſemmigas

luhgſchanas nelihdſeja ne neeka. 1716. gaddã atkal ſchchlojahs, ka ne ka nau dabujis; muifſchas neſtelleja ſtrahdneekus, un tee algadſchi til dahrgi, „ka tee dſihwu winnu aprihjoht.“ Gruhta dſihwoſchana wezzam wihram bija, bet tahdu gruhatumu wehl warreju panest; gruhதாக behdas bija ar Deewa nammu. Deewa namſ tihri gahſahs kohpã. Ruhdſjahs atkal ar karſteem wahrdem no leelkunga, lai jel pawehloht to Deewa nammu atkal peekohpt. Ap to laiku ſtahweja Zalgawã Kreewu pallawneeks Betuſow. Schis wihrs eedohmajahs to Miſſes bafnizu pleht noht un uf Zalgawu preekſch leelmahtes, kas bija no Kreewu tizzibas, it ihpafchu Deewa nammu uſtaifihf. Wezzais mahzitajs kitta Zalgawas rahtſkungeem un waldineekeem wirſu un ſchee gohba wihri to bafnizu wehl iſglahba. Wezzais mahzitajs pateiz kungeem un peeleek wehl tohs wahrdus klahf: tad juhſ warrat ſapraſt kahdas ſirds ſahpes es wezzais wihrs eſmu zee-tis. — Laudis eekſch teem gruhkeem laikeem bija til tukſchi paliktuſchi, ka mahzitajs atlaida to bikts wehrdinu: lai laudis ſlimmäs ta kã weffeläs deenäs ne-atraujahs no Deewa galda. 1711. gaddã, ka minnehts breeſmihgs mehriſ plohfjahs; wezzais mahzitajs duhfſchigi ſlimneekus un mirrejus apmekleja un dabuja no waldineekeem leelu uſteikſchahu.

Mehra laikäs Dalbes bafnizai irr ſchkinſkõta ſelta kehde; kas to ſchkinſkõjis neſinn. To kehdi eedewa glabbaht Ohſolmuifſchas muifſchas kungam Troppe. Schis wihrs nomirra un winna atraikne to kehdi wairs negribbeja doht ahrã, ta kã leelkunga waijadſeja zeetu pawehlefchahu iſlaifſt. Ta kehde tilla pahrdohhta, un ar to naudu ſakohpa to Deewa nammu.

1717. gaddã wezzais mahzitajs Kapell nomirra un eezehla jaunu, Pehter Wittenburg, jauns, ſtipräs wihrs. Schis ar leelahm luhgſchanahm no leelkunga iſluhdſa weenu ſemmes gabbalu preekſch Dalbes keſtera. Birmais keſteris bija Ans; tas nomirra 1716. gaddã un nu eezehla jaunu keſteri, Jurri no Pehtermuifſchas Zihruku mahjahn. Ta keſtera weeta nebija ne jif tahli no bafnizas. Abbas, bafniza un keſtera weeta bija uf Ohſolmuifſchas grunts. Gandrihs jadohma, ka bafniza nau uf to weetu ſtahwejuſi, fur taggad ſtahw. Ur wiffu peekohpfchahu bafniza nebija tahda, kahdai waijadſeja buht. Pullſteni gan bija, bet no dſelfes, 30 gaddus laſſija naudas, kamehr eefpehja 2 riktigus pullſtenus noſirkt 1760. gaddã. Arri Wittenburga laikäs bija gruhfi karra laiki. Kreewi karroja ar Sweedreem. Kreewu augſtais Keiſars Pehters I. tas leelais weenu nakti pahrgulleja Dalbes mahzitaja muifſchã. Keiſars pawehleja: lai mahzitajs no winna kahdu ſchchlaſtibu iſluhdſahs un mahzitajs luhdſa, lai pawehloht: ka nekãd mahzitajam ne-effohf ſaldati kohrteläs jaremm. Keiſars ſcho luhgſchahu pallauſija un eedewa mahzitajam rakſtu, fur ſtahw rakſtjits, ka mahzitajam ne kad nebuhs ſaldatus kohrteläs liff; ſchis rakſts

effoht glabbahts Zelgawas Museumä. Augstam Keiseram Dalbes mahzitaja muischä gan flitta nahts mahja bijusi, jo muischai ne bija ne kahdi skursteni. Dalbes mahzitaja schwageris Siwert Sallgalles mahzitajs peerrunnaja Wittenburgu, lai jel no sawas kullas leekoht muischas skursteni iswilkt, woi mahzitajs to spehjis un darrijis, ne sunam. Arri ar tahm 2 muischahm, Gezawu un Ohlolu muischu mahzitajam bija leelas mohkas; nedewa to gohbu un nestelleja laudis, laukus apstrahdaht. Geksch Ohlolu muischas bija muischas lungs ar wahrdu Hesse; schis wihrs pats teiza, ka ne-effoht geksch 16 gaddcem pee Deewa galda bijis. 1725. gaddä mahzitaja rakstamu kambari uslausa un aplaupija. Wissu basnizas naudu sagli panehma, arri panehma to preeksch basnizas uskloppschanas salassitu naudu. Wittenburg mahzitajs dsihwoja 44 gaddus sawä weeta. Jadohma, ka winna laikos dauds wairahk mahju pee Dalbes draudses turrejuschees ne ka taggad turrehs. Gezawas uppe gan bija rohbescha stary Dalbes un Zelgawas draudses. Wittenburgs bija wezs palizzis, un til wahjsh ka laudis ne fapratte, kad spreddiki fazzija. Laudis paschi atschlihras no Dalbes draudses un turrejajs pee Zelgawas un Gezawas basnizas. Mahzitaja laulata draudse ar kesteri Janni brauzä aplahrt behrnus pahrlauschinahk lai behrni wissai nepalaischahs, jo skohlas nebija un wezzaki paschi mas dsinnahs pehz mahzibas. 1756. gaddä mahzitajam eezehla palihgu Brandt wahrda. 5 gaddus Brandts bija mahzitaja palihgs, tad eezehla par ihstu mahzitaju. Schinni gaddä arri eeswehtija to jaunu basnizu, ko Howen leelskungs bija ustaisjis, bet schi basniza arri gan ilgi nau stahwejusi. Geksch teem 1700 astondefmiteem gaddcem atkal basnizu pahrtaisija. 1818. gaddä atkal bija jauna basniza ja-ustaisja; schi stahweja lihds 1868. gaddam; bet jau 1848. gaddä bija til flitta palikkusi, ka waijadseja tohri plehst semmè. 1868. un 1869. gaddä ustaisija to jaunu basnizu no almineem. Draudse sametta til dauds naudas, ka ar zeeniga Ohlolu muischas leelkunga palihdsibu warreja jaunahs ehrgesles likt ustaisiht. Utrailne kahda, kas Behterburgä dsihwoja, no Gezawas pagasta, eeschlinkoja basnizai 2 altara bildes. Jauna basniza stahw labbi un laudis sahk to mihleht. Birma skohla zehlahs 1849. gaddä. To skohlu turreja Behtermuischä; pirmais skohlmeisteris bija Zansohn. Pehz tam to skohlu turreja kesterä istabä. 1863. gaddä pee tahs kesterä istabas peetaisija draudse 2 skohlas istabas un ar skohlu gahja dikti labbi. Kesteris bija skohlmeisteris un draudsei nebija nekahda leela lohne jadohd, pahrtikka no kesterä lohnes Deewam schehl 1866. gaddä skohla un kesterä istaba nodegga un draudse wehl nau jaunu skohlu ustaisijusi. Behrni aug bes skohlas. Augstas teefas taggad pawehlejuschas jaunu skohlas nammu ustaisiht. Tee mahzitaji, kas pee Dalbes basnizas kalpojuschä irr: pirmais Kapell, tad Wittenburg,

pehz ta Brandt, Urbans, Pauslers, Gruner, Bürger I gaddu, Gesselberg, G. Kupffer. H. Kupffer.

Jauni laiki, labbi laiki, tä jafalka us klauschu dsihwoschanu azzis usmettoht. Tee wehrgu un klauschas gaddi beiguschees, wissi rentineeki jeb mahjas wirzeji. Gandrihs wissahm istabahm skursteni; laudis nedsihwo ar lohpeem kohpä, jaimneekem saws kambaris, gahjejeem saws. Wihsas pasudduschas; wisseem behrneem sahbaiki un kurpes kahjas, kad us plazzi eet, meitas apgehbjahs ka kehnina meitas ar raibeem swahrkeem. Katrä mahjä effas lampas. Pagasti paschi waldahs. Retti atraddihs kahdu behrnu, kas nemahk lassiht; rakstiht raksta dauds jauni laudis; wissi speeschahs pehz mahzibas. Tee brihwesstibas laiki irr sagaiditi. Katram brihw darriht, kas tiht darriht, katram brihw eet, kur tiht eet; aisturrefchanas wairs nau. Lohnes irr leelas, un wissi ranjajs no smagga darba, zil warredami. Buhtu jadohma, ka wisseem naudas deesgan un mas darba. Schenku walsts pilfschteem til dauds, ka ne spehj isskaiht, krohgu us laukeem arri netrukht. Schenkis un krohgi darbu deenas un swehtideenas ka peebahsti pilni wissi schenkeri un krohdsineeki malka leelas rentes, bet dsihwo, laudis pulka pahrtahre. Wiss irr dahrgs un par kattu neeku, ko nowedd pilfschtä dabuhn leelu naudu. Bateesi jauni laiki, labbi laiki. Bet wiss kas spihd nau selts. Pilfschtös toisa jaunus zeetuma nammus un til dauds to eedsihwotaju, ka nau ruhmes. Wissas kuchtis un klehtes irr ja-aistaisja ar dselles stangahm. Bes eerohtscha nedriht braukt. Teefas nammi stahw pilni, bahrini un atraitnes nopuschahs un jau dsird no dascha: Ak tahs jaunahs pagasta waldischanas irr dauds grubtati paneffamas, ne ka tahs wezzas. Par Deewa baufleem mas ko behda. Nauda, ehdeens un dsehreens, jankas drehbes, preeziga dsihwoschana bes darba tee Deewi, kam kalpo. Swehtideenu ne gohda. Krohdsineeki nekannahs nahkt ar sawahm usazinaschanahm, nenogaididami ne basnizas deewakalposchanas, beigschanu, un jauneku bari irr gattawi skreet, kurp tohs kahrdinataji wissina. Tee swahrki raibi un balti, ta sirds daudseem mella. Ko wairahk teikschu? Kam azzis redseht, lai reds, ka eet; jauni laiki, flitti laiki.

No Formosas fallas (pee Alrijas).

Tad tomehr raddahs laudis, kas us tam pastahweja, ka effoht redsejuschä seewai azzis isdurtas un kahjas nozirstas, un zour tam notikka tahds nemeers, ka ne ween missionari bet arri zitti Anglijas pawalstneeki leelas breefmäs nahza, un pee Anglijas konsula palihgu melleja. Schis tad ar bes kaweschanas peesteidsees pagehreja, ka teefahm kahdus no teem dumpja zehlejeem buhs sohdiht, un zaur to tad atkal meeru panahza. Bet tomehr missionari zaur

tahdeem notiffumeem neleekahs kawetees no fawa fwehta darba, bet drohfschi us Deewu pataudamees to strahda joprohjam.

Ihsts noluhks paleek arween Deewa wahrda fluddi-nafchana luhgshanas weetās, us eelahm un nammōs. Zif ustizzigi schis darbs no pat eefahkuma bes kahdas ih-pafchas usdohshanas arri no atgreesstem fallas laudihm tohp strahdahts, rahda tee jau peeminneti notiffumi no tahdeem, kurri fawu Kungu un Pestitaju missiones flimmu nammōs atradda. Turklaht arri missionari atsinna to par fawu peenahkamu, zif ahtri ween eefehjams no fallas laudihm few lihdsstrahdneekus fataisihit. No teem 14 luhgshanas nammeem, kurri taggad us Formosas fallu atrohuahs, irr tikkai 3 ar missiones nandu zelti, tee zitti 11 irr no pascheem fallas eedfihwotajeem zelti. Starp schihm ehkrahm irr zittas ittin prahwas, ta ka lihds 300 zilweki daschā warr fa-eet un tomehr arween pilnas. Un arri tahs, ko warbuht newarretu par kohschahm nosaukt, irr tomehr peemianas sihmes no kristigas usjihitbas, ar ko wihri un feewas pee teem strahdajuschhi kamehr tohs gattawus dabuja. — Neween schahda eerikte tē irr, ka weens ohtram rohku sneeds preeksch Deewa nammu zelschanas, bet arri weenprahtigā ailsuhgshana tee kohpā turras. Noliktds laikōs tee fanahk un Deewu peeluhds par fawahm masahm draudfitehm, par faweeem brahteem un par Anglijas basnizahm, kurras ka fawas mahtes usluhko, no kurrahm scheem gaisma atspihdejust.

Ir teescham leels mihlestibas darbs, kas us scho fallu starp tahs paganu tautas tohp strahdahts. Ut ka dascham missionaram ap firdi, kad winsch pehz pufsgadda fawu mahzibas zekku us tablakeem aprinkeem usnem un tur eeranga, kahdu fwehtibu ap to laiku tas Kungs teem ustizzigeem kalpeem, kas no scho lauschu widus zehluschees un tur pubhleschees, irr peeschkhris. — Dā arri missionars Ritschi nesen kahdā zeemā nahza, kur tam 50—60 peenahza un luhdsahs, lai tohs kristi. Pee 200 kas bij fanahkuschhi redseht, ka missionars kristischoht tas kristija 19 wihrus un 11 feewas. Starp scheem kristiteem atraddahs zitti jauni spehka wihri; arri ta pasemiga un tomehr stipra apleezinaschana no tahm feewahm bij patihkami skattihit. Ar dsihli kustinatu firdi fwehtija schi jauna draudse pirmo reis Pestitaja nahwes peeminnu fwehtā wakkar-ehdeenā. Geksch teem beidsameem 6 mehne-scheem wiann bij few ustaisijuschhi masu basnizinu ar 150 fehdekteem, un 60—80 zilweki bij jau lassihit ismahzijuschees. —

Tahm lihdsigas sinnas dohd missionars Ritschi (Merzā 1872). Wissā tai kalnainā, apgabbalā, kurru Howu tautas apdfihwo, runna til mas Rihneeschu wal-

lodu, bet fwehta ewangeliuma mahziba, kurru tee jo mahziti Rihneeschu daudsfreis par garru laika klausijahs, tappa schē ihfā laikā no 160 familijahm peenemta. Lai fwehti Deews tas Kungs scho darbu tur arri turpmahk.

K. S.

Bazeetiba.

Weld. Es zieht ein stiller Engel.

Get kluffu, pasauls mahjās,
Kahds engels lehnigi;
Nam behdas, pee ta stahjāhs,
Winsch palihds mihligi.
Meers winna azzis laistahs
Un schehlastiba arr',
Lai taws gars ar to faistahs,
No winsch leek, to til darr'!

Winsch wedd, nebehda neeku! —

Zaur semmes eeleiju,
Un rahda tur ar preeku
To selta laizixu. —
Kad istwihkt tu jau fahktu,
Tad winnam drohfsch irr prahts,
Tad lihdscht nest winsch nahktu
To jubgu, lai buht kahds!

Winsch faseen firschu wahtes,
Un suhras faldina.
Beeglaudees, kā pee mahtes;
Winsch behdas remdina! —
Winsch tumfschu nakti gaismo,
Kā ribta aufehkllis,
Un wahjibā tew spehko —
„Bazeetib's-engelis!“

Winsch nebarrahs, kad raudi
Tu suhras affarās,
Kas nedusmo, kad gaidi
Tu smaggās waimanās.
Kad ismissuschā garrā
Tu waiza: Kadeht tā? — — — —
Tas atbild: „No Deews darra,
Tas labbi tā jeb schā!“ — —

Winsch ne-atbild ar warru
Us katru jantafchan,
Bet mahz', ar kluffu garru,
Bazeest peemelleschan'.
Tā stahw winsch tewim klahktu,
Kaut nerunna wis dauds,
Nepamett tew' atstahktu,
Lihds nahks tew preeka lauds. —

E. F. S.

Katw. Awischu apgahdatajs: J. W. Safranowicz.

No jentures atwehlehts. Ritgā, 10. Mai 1873.

Druckahs pee J. W. Steffenhagen un dehta.